

**СЕКЦІЯ: ЕЛЕКТРОННЕ НАВЧАННЯ: ТЕХНОЛОГІЇ, МЕТОДИКИ,
РИЗИКИ. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СЕРЕДОВИЩА
ЦИФРОВОГО НАВЧАННЯ**

**СТВОРЮЄМО НЕЗАЛЕЖНЕ ОНЛАЙН СЕРЕДОВИЩЕ ДЛЯ РОЗРОБКИ
НОВИХ НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ НА ПЛАТФОРМАХ MOODLE ТА
CANVAS**

Бармак Микола

доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України,
археології та спеціальних галузей історичних наук,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
barmakmv@tnpu.edu.ua

Карантин не лише виклик, а й нові можливості. Кожному викладачу потрібне незалежне онлайн середовище для розробки нових навчальних курсів, які ще не включені в початкові плани, для власних педагогічних експериментів, «педагогічна пісочниця», а для студентів така освітня платформа, яка б враховувала б освітні потреби кожного здобувача освітніх послуг.

Традиційне навчання навчальних закладах в наш час зазнає суттєвих змін на всіх стадіях навчального процесу. Завдяки сучасним технологіям усі форми занять можуть бути проведені як в аудиторії, так і дистанційно, але за різними методиками. У багатьох країнах світу, особливо у США, існує багато інституцій, які пропонують комбіновану або винятково дистанційну форму навчання, і вважають, що вона дає повноцінну освіту, при цьому є зручнішою для слухачів завдяки своїй гнучкості, оскільки слухачі можуть навчатися у зручний для них час, поєднувати роботу, обирати доступні навчальні матеріали, мають можливість багаторазово прослуховувати курс і самостійно визначати ті порції інформації, які вони здатні сприйняти за один раз.

На базі історичного факультету ТНПУ розробляється проєкт, направлений на ознайомлення з сучасними підходами до практик використання різних систем управління навчанням, здобуття практичних навичок у створенні власних систем управління навчанням, які спрощують викладання та навчання, з'єднуючи всі цифрові інструменти, які викладачі та здобувачі освіти із особливими освітніми потребами використовують в одному легкодоступному місці.

В рамках здійснюваного проєкту проведено практикум для вчителів шкіл області «Створюємо систему управління навчання учнів» про те як створити власні безкоштовні дистанційні навчальні курси на платформах MOODLE та CANVAS. Розроблено навчальний курс для підвищення кваліфікації вчителів в Центрі післядипломної освіти ТНПУ, що допоможе ефективно та легко розробляти електронні навчальні курси, проводити навчання та оцінювання досягнень студентів. Також проведено вебінар-практикум з магістрами

історичного факультету «Створюємо власну систему дистанційного навчання». Завдання було наближене до реальності в умовах пандемії: створити власну безкоштовну освітню онлайн платформу та розмістити на ній дистанційний навчальний курс. Розглядалися питання наповнення курсу різноманітним навчальним матеріалом; організація зворотного зв'язку з учнями створення дискусій та обговорень; спільна робота учнів за допомогою хмарних інструментів; особливості створення перевірочних завдань та тестів; як організувати взаємодію з учнями за допомогою навчального вебінару тощо. Магістри успішно справилися із завданням, представили свої практичні проєкти та розмістили їх для вільного огляду в інтернеті. Зокрема, історики навчилися розміщувати навчальний матеріал для організації навчання учнів; проводити онлайн опитування; залучати учнів до дискусії; організовувати зворотній зв'язок з учнями; контролювати навчальні досягнення здобувачів тощо. Формуються практичні навички розгортання хмарного освітнього середовища на платформах MOODLE чи CANVAS, створення власного дистанційного навчального курсу та наповнення його практичним матеріалом.

Курси на платформах MOODLE та CANVAS – це лише інструменти, які допомагають полегшити викладання та навчання. Це легкі, відкриті, доброзичливі та безпечні платформи, яка успішно використовуються від дитячого садка та середньої школи до університетів. Це тому, що платформи знаходяться в центрі аудиторії – упорядкування доставки навчальної інформації; спілкування, відстеження успішності учнів та звітування, створені для розширення можливостей викладачів та здобувачів, допомагає зосередитись на творчому процесі, щоб заощадити час та зусилля, полегшити викладання та навчання. Однак, найбільшим фактором впливу для здобувачів освіти залишається вчитель – його особистість. Це не тільки те, що він говорить, а й те, що він насправді думає, чи любить він свою роботу і ставиться до неї як до покликання.

Список використаних джерел

1. Іванюк І. В. Формування понятійно-термінологічного апарату з питань розвитку дистанційної освіти URL; http://lib.iitta.gov.ua/740/1/Іванюк_стаття.pdf.
2. Захарова И. Г. Информационные технологии в образовании : учеб. пособ. Для студ. высш. пед. учеб. завед. М. : Академия, 2003. 192 с.
3. Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі : навчальний посібник. Вінниця, ТОВ «Планер», 2011. 220 с.
4. Коротун О. В. Хмарні SaaS – сервіси в освітньому процесі загальноосвітніх навчальних закладів. Наукові записки. Випуск 7. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. Частина 2. Кіровоград : ПВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. 300 с.
5. Кривонос О. М. Змішане навчання як основа формування ІКТ-компетентності вчителя. Наукові записки. В. 8. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. Ч. 2. Кіровоград : ПВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. 180 с.
6. Buhr Sarah (2015-02-18). «On The Way To An IPO, Education Technology Startup Instructure Is Close To Raising A Big New Round» URL: <http://techcrunch.com/2015/02/18/on-the-way-to-an-ipo-education-technology-startup-instructure-is-close-to-raising-a-big-new-round>.
7. F. Carr David. «MOOC Students Attracted Most By Course Topics» URL: <http://www.informationweek.com/software/mooc-students-attracted-most-by-course-topics/d/d-id/1110976>.
8. Sara Israelsen-Hartley (June 20, 2010). «BYU grads introduce education-savvy software» URL : <http://www.deseretnews.com/article/700040784/BYU-grads-introduce-education-savvy-software.html>
9. Higher-education in Canva. URL : <https://www.canvaslms.com/higher-education/>.

10. See how Canvas is changing the face of education one institution at a time. URL: <https://www.canvaslms.com/higher-education/stories>.

11. See how Canvas is changing the face of education one school at a time. URL: <https://www.canvaslms.com/k-12/stories>.

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ

Барна Ольга Василівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
barna_ov@fizmat.tnpu.edu.ua

Мельник Оксана Сергіївна

студентка 4 курсу спеціальності 014.09 Середня освіта (Інформатика), Тернопільський
національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
mailto:melnyk_os@fizmat.tnpu.edu.ua

Підприємницька компетентність визначається як сукупність особистих здібностей, якостей та навичок учня, що забезпечує успішне підприємництво [1]. Вона включає: можливість впровадження творчості та інновацій, компетенції в галузі спілкування, організації, управління проектами, планування дій та прийняття ризиків, сприйнятливості, а також знання та навички, необхідні для створення нового підприємства та втілення ідеї в її успішному розвитку. Підприємництво – це вміння учнів планувати й управляти проектами, що мають культурну, соціальну або комерційну цінність. Ця компетентність базується на здатностях вирішувати проблеми, ініціативності, наполегливості та вмінні співпрацювати.

Ряд науковців досліджували питання формування підприємницької компетентності на різних рівнях [2; 3]. Однак питання формування цієї компетентності цифровими засобами, що особливо актуально за умов використання на уроках інформатики дистанційних технологій, залишилось поза ретельним аналізом науковців. Метою нашого дослідження є добір цифрових засобів формування підприємницької компетентності в базовому курсі інформатики.

Аналіз наукових публікацій з теми дозволяє описати підприємницьку компетентність учня як структурований комплекс якостей особистості, що забезпечують ефективне вирішення питань у різних сферах життя, пов'язаних із власним соціальним статусом і добробутом, а також розвитком суспільства та держави в цілому. Основне завдання вчителя з формування підприємницької компетентності – допомогти учням дізнатися з чого починається власна справа і як вона втілюється в життя, забезпечити учнів потрібним кваліфікаційним рівнем, який відповідає вимогам і попиту сучасного, компетентного суспільства. Ця компетентність дає можливість учням піклуватися про власний розвиток, робити активний внесок у розвиток суспільства, бути готовими вийти на ринок праці як найманий працівник або самозайнята особа, а також разом із рідними